

HALK

(POPORUL)

Inscris in registr. publicat. period. al Trib. C-a sub No. 3 din 13 Febr. 1939

Redacția și Administrația
Str. General Cernat
No. 20
Constanța (Romania)
Director — Proprietar
Avocat HAMDİ NUSRET

ABONAMENTE:

In țară pe un an Lei 100

pe 6 luni Lei 60

Pentru susținători benevol

ANUL IV No. 2

ORGAN de APARARE al INTERESELOR MUSULMANE

15 Martie 1959

Populația musulmană în

Frontul Renașterii Naționale

Astăzi, înălțarea în rolul de conducător al statului, prin crearea singurului organism politic E. R. N. s'a incredințat păturii intelectuale. Astfel încadrat în acest organism, creșterea națiunii și-a reluat funcțiunea convenită în viața politică.

Aceste prefaceri, sub înțeleapta conducere a Mare lui nostru Rege trebuie să asigure țării noastre un frumos și strălucit viitor.

Acum, toate forțele intelectuale române, putând deslășura nestingherite activitatea lor creatoare, avem toată încrederea că vor fi la înălțimea așteptărilor ce se pune în ea. Toți intelectualiții străngându-și răndurile trebuie să contribuie cu entuziasm și încredere la **zăbonda definitivă**, în marile prefaceri pe care sunt chemați a le adănci în sufletele tuturor.

Ca să fim în unison, precum am fost întotdeauna, să întrunim toate forțele țării, în aceeași direcțiune sănătoasă de muncă și pentru a ne da neprecupețit contribuțiunea noastră, oricât de mică este ea, la această operă de regenerare națională, un grup de intelectuali musulmani din județul Constanța, la care ulterior au aderat mai toți țirăștii noștri din întreaga Dobrogea, s'au prezentat Excelenței Sale d-lui Rezident Regal N. Oltescu al Ținutului Mării, când au citit și semnal o declarațiune de adeviziune în E. R. N.

Excelența Sa d-l Rezident Regal a fost foarte mulțumit, de această sinceră manifestare a noastră și și-a

exprimat cu bucurie încrederea ce o are față de populațiunea noastră, pronunțându-ne în același timp că va interveni locurilor în drept pentru a avea și noi, populațiunea Turco-Tătără un susținător al micilor noastre interese în consiliul superior al E. R. N.

Ceeace astăzi cu multă bucurie vedem că s'a împlinit, prin numirea d-lui Selim Abdulachim. Ținem să aducem pe această cale, d-lui Rezident Regal N. Oltescu mulțumirea întregii noastre populațiuni, asigurându-l că vom fi demni de încrederea d-sele și vom rămâne oceașe populațiune, pașnică, totală și integrată în totul intereselor țării noastre adoptive.

Unii răuvoitori, au insinuat cu ocaziunea acestei numiri că, noi populațiunea Turco-Tătără ne-am fi pus în categoria și situațiunea celorlalte minorități. Ceeace nu poate fi adevărat. Noi n'am procedat ca celelalte minorități, încheind pacte și convențiuni, cu condiții și mai credem că între noi și celelalte minorități, o diferență există și va exista, nu numai din acest punct de vedere, ci din multe alte motive pe care le găsim înutil a le discuta aci. Noi nu aspirăm și nu revendicăm nimic. Suntem identifi-cați în totul cu interesele țării noastre românești. Cum până acum n'am fost considerați minoritari în sensul interpretat de acești răuvoitori, nici de acum încolo nu vom da loc și ocazie la asemenea lucruri.

HAMDİ NUSRET
Avocat

Momente

Două evenimente de esențială importanță limi mângâie, cald sufletul, dându-mi cele mai frumoase și dulci speranțe: a) reapațiunea ziarului „Halk”, b) reconciliarea intelectualilor musulmani din metropola culturală a Dobrogei, orașul Constanța.

Sucumbară ziarului „Halk”, în mijlocul alător intelectuali turci, era o pată neagră și de neertată rusă pentru noi, căci dădea

pe față ca într-o oglindă un mare cursur al nostru, lipsa totală din noi a simțului de apreciere la justa lui valoare a ziarului „Halk” ce venea cu tot bagajul din ființa intimă a îndureratului nostru neam.

Știm cu toții cum bietul ziar, ca un apostol a strigat în toate felurile și chipurile ca să ne trezească din adâncă letargie, la o viață nouă conformă spiritului timpului dar

în zadar, căci n'a fost nici auzit, nici ascultat. A strigat în pustiu! Apoi dacă a văzut că chemările sale propovăduirile sale nu și găsec găzduire și ecou în sufletul nostru a fost nevoit să dispară din mijlocul nostru, jinduși-neamul ca un ce, care n'are cătare.

Realitate lucrurilor fiind așa, cred că taxarea sa calificarea de mal sus — lipsa totală de simțire — nu va jenea pe nimeni. Bine înțeles excepționalii ies din comun și rămân în afară de orice atingere. Foloasele ziarului sunt multe și variate; noi nu le vom însira aci, căci noi n'am pornit pentru așa ceva. Dar spre a ne întări umila noastră părere, făcând uși mai clar și mai limpede, suntem nevoiți a face apel numai la câteva din ele. Ziarul este factorul cel mai indicat pentru ridicarea nivelului cultural al unui popor. Ziarul este ochiul și urechea poporului, căci prin el poporul vede și aude tot ce se petrece în lume și la seama la ele. Ziarul este forma vizibilă a sufletului și inimei unui neam. Bate și pulsează pentru el alimentându-se din pana intelectualilor săi.

Poporul lipsit de foloasele ziarului scamăna cu omul lipsit de foloasele ochiului și urechii.

Corifen noștri, pătrunzând adânc rostul divin al ziarului și înfruntând orice greutate cu mare sacrificiu și-au luat energica și laudabila hotărâre ca ziarul „Halk” să reapași și să reverse ca odinioară în jurul și în lumina, din care se vor adăpa mai ales Turco-Tătării din Dobrogea, ce zac în ignoranță.

Deci acei cari simt în sufletul lor dragostea de neam și patrie, au marea îndatorire de a purta în sanctuarul sufletului lor cea mai vie recunoștință față de acești ași, aleșii neamului nostru.

Un ziar este un organ viu și menținerea lui reclamă atenție și mare îngrijire morală și materială; iar raportul ce va exista între noi și ziarul „Halk” trebuie să fie la fel și egal cu raportul ce există între stomacul și membrele corpului.

Stomac fără organe nu se poate concepe dar nici organe fără stomac, laț dar raportul natural descris în mod figurat ce trebuie să avem față de ziarul „Halk” searele prin excelență al populațiunii Turco-Tătără dobrogiene.

Dacă s'a recunoscut că noi suntem adevăratele organe de

sustinere ale acestui ziar, că din noi și prin noi își poate continua el existența atunci nouă ni se incumbă marea îndatorire de a ne da fără preget și desinteresat, tot ajutorul pentru ca, candela lui să fie veșnic aprinsă călăuzindu-ne pașii pe cărările întortocheate ale vieții.

Dealțul reapași ziarului „Halk” șterge o pată neagră depe fruntea noastră, reabilitându-ne.

Despre partea a) și b) în numărul viitor.

IBRAHİM PUSĂ
Invățator în Școala

De pare rău că pleacă Turcii...

Popor loial și cumsecade, cinstit și de omnie, perfect acimatizat în atmosfera noastră românească, domol și fără pretenții, supus legilor țării și bun plătitor de biruri — națiunea aceasta de vreme cătrăva ani își încarcă, pe făcure, avutul ce poate lua cu sine și pleacă spre necunoscut, în țara unde nu se mai poartă fesul și nu se mai jură pe Coran.

Pleacă în Anatolia; în patria lui Kemal-Ataturc. Ei cheamă moaștele străbunilor dela Skutari, și rugămintea țecioarelor dela Smirna. Glasul lui Osman străbunul îi cheamă îndărăt la patrie; mirajul unor zile mai bune-într'ai lor- îi stăpânește pe frații noștri Turcia Tătări.

De acia vedeam în toamna și vara anului trecut convoaie lungi; caravane întregi de care și căruțe acoperite cu coviltire, și cu întreaga încărcătură de avere și copii. Apoi până la plecarea vaporului mai poposeau pentru ultima dată desfăcându și corțile la llacăra unui foc de paie, care nu mai era în stare să le fiarbă mâmliga din ciama.

Dar nici pofta nu aveau la ea; în gogoloși o trimeteau pe gat; iar lacrimile i se inodau sub barbă unui biet moșneag tatar, când aude șueratul de plecare a vaporului. Prelung, trist, sinistru ca o hără... fluieră și pleacă... S'a dus... Acolo, cine știe...?

Cum să nu-l podidească lă crimițe pe bietul Memet, când — împins de, nuștiu ce, fâgădueli, dar mai ales de asidua propăgandă a zlelor noastre, ca fiecare națiune să se concentreze cât mai mult în state „pursânge” le-au făcut să și părăsească: casa, masa, moșie și locurile unde prima dată a văzut soarele. Căci și Memet și Amet, ca și Regep și Mustafa cu legăturii străvechi su acest pământ. Doar atâtea veacuri ei au fost stăpânitorii politici ai acestui colț de țară.

Lasă deci și dâșii pe aici o amintire a trecutului, părăsesc mormintele strămoșilor

și ale părinților; locurile pe unde își plimbau, în spurcălmicia lor, frumozii căi de rasă arabă; rudele și ghelini, minerațele cu muerini și tesul și cadiri; se despartesc — și pentru totdeauna — de însăși pământul și stăpânele-a fost atât de dragă!

Doar acolo departe, peste mare, în podișul sterg și arid al Anatoliei nimeni nu-i așteaptă cu masa pusă. Acolo va trebui să o ia dela început, să murcească din greu, pentru refacerea gospodăriilor, pe care le-au părăsit aicea.

Alte locuri, alte obiceiuri... La noi, ca și la dâșii această; acolo ori cum vor fi și încă maieste vreme considerată ca niște venetici. Păla noi și Alah e mai blând, mai îndugător; e tot Alah cel vechiu, Alah tradiționalistul cu al său Coran, ce poruncete supunere oarbă într'u ale islamului credință.

Acolo peste Mare și credința s'a schimbat: Seladin umbra'n joben, la ceașuri dansante, cu ținere nevoalate. Din vechiul hareem a mai rămas o legendă, după cum și vechia stăpânire a semilunei a fost un vis.

Dar se duc, pleacă... grupuri grupuri se'n colonează cu cătel cu pușcel — compatrioții noștri Turci, luând calea necunoscutului.

Cei așteaptă acolo — unde merg — nici dâșii nu știu? Dar merg, se duc... căci i cheamă Alah răbdătorul, care așa vrea să vadă pe țara și săi străngă într'un stat național!

Aceștia secretul exodului turcesc.

Pe noi însă — stricte s'o spunem — ne doare această despărțire. Ca după cum spunem: un popor blând, loial și cumsecade care cu toate împrejurările și-a făcut din plin datoria de cetățean al țării acestei e o pagubă că ne părăsește.

De aceea spunem: Ne pare rău că pleacă Turcii!

Prof. Gr. Someșanu

O Tragedie pe Mare

Marinarii unui vas oceanic au vânat un rechin și l-au ridicat cu o cangă la punte.

— Ia vedeți, fraților, ce are în stomac, a spus medicul vasului.

Un marinar voinic a spintecat cu o lovitură de cuțit pântecul rechinului, a băgat mâna înăuntru și a scos... un carnețel legat în pânză, puțin alina de acțiunea sucului gastric.

— E un craniu de mai mult, a spus un marinar.

— Nu, a răspuns medicul. După formă, e un craniu de om albăstrec.

— Nu cred, a râs ofițerul secund, împreună cu craniul a fost găsit și un carnețel. Fără îndoială craniul și carnețelul au aparținut aceluiaș persoane. Să vedem carnețelul. O, însemnările sunt scrise în rușește! Sărmanul este un compatriot al nostru. Ascultați!

„Acest carnețel aparține lui Vedenei Drăchin membru al uniunii profesionale a vâsătorilor”.

Duminică. Ce nenorocire! Vechiul nostru vas pescăresc „Amphitrita” s'a scufundat. Am scăpat cu viață numai comandantul și noi, șase marinari... Bine că avem o barcă și că șeful are busolă și o bară... Comandantul spune că până la fărj sunt 80 mile și că, dacă vom văli viori, în șase zile vom călca pe uscat. Văsliti, băieți!

Luni. Văslim mereu. Am cercetat proviziile. Dacă mă gândesc fiecare doi pesmeți și o bucată de carne sărată pe zi, ne ajunge hrana pe cincisăptă zile. Lopătăm ziua și noaptea.

Marti. Am văslit bine până la pranz. Deodată tovarășul Alioșa Gaichin s'a ridicat și a spus:

— Tovarăși, știți că vă lăsați și o muncă grea?

— Foarte grea.

— Fiecare muncă trebuie să aibă un scop. De aceea vă propun să înființăm imediat o uniune profesională a vâsătorilor, pentru apărarea intereselor noastre muncitorești!

Comandantul s'a supărat:

— Ce vorbe sunt acestea,

băieți? Ce fel de uniuni vă trebuie? Văsliti și gata! Când ajungem la fărj, faceți ce vreți.

— N'ai dreptate, spune Alioșa. Alunci va fi târziu. Trebuie să ne organizăm acum. Tovarăși alegeți-vă un președinte!

Iată ce înseamnă să fii om conștient! A înțeles imediat situația! Deștept băiat!

Am pus lopețile la o parte, și am început alegerea. Bine înțeles, l'am ales pe Alioșa. Dacă m'ați ales, strigă Alioșa, fericiți, — cer ziua de opt ore de lucru!

Comandantul era cât p'aci să plângă:

— Alți inebunit, băieți? Vreți să mergem la tund? Vă trebuie ziua de opt ore? Eu singur aș văslu 15 ceasuri pe zi, numai să ajung la mal... Gândiți-vă bine.

— Am gândit în deajuns, răspunde Alioșa. Dar, dacă în noi s'a trezit conștiința de clasă, nu vom lua în seamă vorbele tale. Așai tovarășii? Votați propunerea prin ridicarea în picioare...

Am votat-o prin ridicarea în picioare; era să răsturnăm barca.

Pe mine m'au ales secretar. Halal! Nici nu mă așteptam.

Miercuri. Am hotărât să văslim patru ceasuri dimineața și patru ceasuri după masă. Și, fiindcă masa a fost săracă, Alioșa a cerut sponsorizarea fraților. Altfel, amenința cu greva.

Comandantul nostru, care era burghez, a plâns:

— Tot pentru voi păstram hrana... Veți crăpa de foame.

— Minciunile spune Alioșa. Dacă proletariatul muncеște, trebuie să și mănânce bine. Altfel, producția va fi minimă!

Joi. Azi, Alioșa a scos din buzunar un calendar, s'a uitat în el și ne-a strigat voios:

— Tovarăși, azi e sârbătoare! Nimeni n'are drept să ne silească să lucrăm într-o sârbătoare. Dați lopețile la o parte.

Vineri. Azi suntem în cea dintâi zi de grevă. Alio-

șă ceruse comandantului, în numele uniunii profesionale, înființarea unei case de asigurări, pentru ajutorarea membrilor, în caz de incapacitate de lucru. Comandantul respinsese cererea.

Alioșa spune că acesta e „un conflict cu patronul”.

Ce cap! Undeva în Anglia sau în altă parte ar fi ministrul iar aici stă de pomână.

Sâmbătă. Greva decurge normal.

Până la fărj sunt 68 mile.

Nu mai avem provizii decât pentru mâine. Dacă patronul nu ne va mai da hrana necesară, vom rupe vâslele.

Alioșa spune că asta se cheamă „distrugerea instrumentelor de producție”.

Au apărut rechinii.

Duminică. Proviiziunile s'au terminat. Totuși, oamenii muncitori trebuie să mănânce.

Rechinii au inebunit. Dau târcoale în jurul bărcii, ziua și noaptea; nu vor să recunoască ziua de opt ore.

Alioșa e abătut, Marea începe să se frământă. Dinspre Apus vine un mare nor galben...

Rechinii mai nu intră în barcă... Pe unul din ei, Alioșa l'a cărpit cu pumnul în cap.

Duminică seară. S'a deslășuit o furtună. Alioșa plânge.

— Iertajmă, fraților! Sunt un păcătos... Din cauza mea veți crăpa de...

Aoleu, ce talaz! Era să răstoarne barca. Rechinii... Fraților, cum se poate...

Dela ultima literă mergea o coadă lungă, trasă nervos de creionul, ca și cum secretarul uniunii profesionale ar fi fost împiedicat de cineva să înprăvăască vorba.

Filele următoare erau albe.

— Ce poveste ciudată! A spus medicul, aruncând craniul peste bord. Cel mai trist e că n'a profitat nimeni depe urma acestei prostii!..

Ofițerul secund a ripostat:

— Cum n'a profitat nimeni? Dar rechinii!

din rusește de R. Donici

udețul Constanța este populat de un mare număr de naționalități, cari au găsit aici condiții de viață corespunzătoare capacității lor naturale.

Cităm, după număr, pe Români, Bulgari, Tătari, Cermani, Turci, Lipoveni, Greci, Ruși, Armeni, etc.

După cum vedem, Tătarii ocupă al treilea rând.

Actualmente sunt în număr de 18—19.000 suflete și reprezintă 7% din populația județului.

Artă de răspândire a Tătarilor din județul Constanța este mărginită de o linie care ar porni dela Megidia la Constanța și ar coborâ până la Sud de Mangalia și Caramor.

Ocupă, cu alte cuvinte, mare parte din stepa centrală și meridională a județului.

În număr mai mic, li găsim și pe cursul mijlociu al Casimcei, dar acolo sunt în stingere, se împuținează simțitor an cu an, deoarece se vad stingheriți în mediul de populație creștină.

Am arătat că tătarii sunt răpândiți mai cu seamă în partea de stepă din Sud-Estul județului.

Aci găsim ei condiții de trai întrucâtva asemănătoare cu acelea ce le oferă pustia Gobi, stepa Kirghizilor-Crimicea și Bucgacul Basarabiei — regiuni cari se pot socoti drept origini geografice succesive ale Tătarilor dobrogeni.

Stepa sud estică a județului Constanța se prezintă ca o regiune cu suprafața puțin undulată și lipsită de vegetație lemnoasă; cu crumurile și tarba din vecinătatea lor albite de praful și pânza freatică la adâncime. — În ce privește clima, verile sunt tot așa de caldureose ca în deșertul Gobi, iernile viscozoase, vânturile puternice, ploile rare și umiditatea relativă.

Climatul excesiv al stepii, cu contraste izbitorate între vară și iarnă, stinghereste munca Tătarilor și-l face — după cum vom vedea — să nu fie clasăți printre factorii de progres pe primul ordin.

Tătarii locuiesc de odicleu la sate și foarte puțin în orașe.

Singurul oraș unde Tătarii sunt în număr simțitor, este Megidia.

În coto, li găsim pe Tătarii locuind în 74 de sate din totalul de 232 sate câte are județul Constanța.

Ocupă, cu alte cuvinte, aproape a treia parte din satele județului. — Proporția lor numerică în fiecare sat, raportată la celelalte naționalități, — d'ura;

De aceea ne vom încerca să grupăm cele 74 de sate tătărești în patru categorii, după cum urmăază: a) sate locuite numai de Tătari, b) sate unde Tătarii formează majoritatea locuitorilor, c) sate unde Tătarii sunt în concurență cu celelalte naționali-

onități conlocuitoare și d) sate unde Tătarii sunt în stingere.

Jumătate din numărul satorilor de care ne ocupăm, aparțin ultimei categorii (adică acolo Tătarii sunt în stingere), iar restul cuprinde celelalte trei categorii de sate participând în mod egal.

Observarea atentă a unei recente hărți etnografice ³⁾, ne face să constatăm că satele tătărești din sud-estul județului Constanța — după clasificarea făcută de noi — sunt dispuse aproape concentric.

Satele complect tătărești. În număr de 12, sunt așezate pe suprafața mărginită de lacurile Tekirghiol și Mangalia și satele Enghuzul și Engemahale ⁴⁾. (cum sunt: Uzunlar, Edichior, Muratan, Amzacea, Perveli, Carachiol, Hazaplar, Erebiiler, etc.)

De jur împrejur întâlnim o zonă care cuprinde satele Omurcea, Hasancea, Agigea, As-ilar, Deluruct, Cherticpunar, Beșaul și Hagemler. ⁵⁾

Urmează în al treilea rând zona satorilor u de Tătarii sunt în concurență cu celelalte naționalități conlocuitoare.

Limita exterioară a acestor zone, este însăși limita ariei generale de răspândire a Tătarilor din sud-estul județului.

Cât despre satele unde Tătarii sunt în stingere, deosebim ca ele — în parte — sunt reținute printre cele dintâi, iar restul așezate pe cursul mijlociu al râului Casimcea (cum sunt, Toxof, Chirigliv, Șerement, etc.)

Suprafața de răspândire a Tătarilor ocupă actualmente o treime din suprafața județului.

În trecut era mult mai mare și a suferit modificări însemnate, chiar dela un deceniu la altul.

Ne convingem de acest lucru cercetând toponimia județului, ori comparând hărțile etnografice vechi și datele statistice oficiale asupra populației.

Di Profesor C. Brătescu a făcut socoteala că din 3776 numiri topice ale Dobrogei Vechi, dintre care 367 sunt nume de sate iar restul de 3409 sunt nume de coline, dealuri, lacuri, râuri, bălți, 2338 sunt nume Turco-Tătare, reprezentând astfel un procent de 61,89%, din totalul numirilor topice ale întregii Dobrogei Vechi.

Procentul acesta credem că nu se explică decât prin predominarea numerică și, mai ales, în suprafața a acestui element mongolic în trecut.

Marea parte din numirile topice Turco-Tătare persista și astăzi și se poate întâmpla să găsim sate cu cei mai veritabili nume tătărești, unde locuiesc exclusiv nume: Români (s. ex. Pazarli, Caratal, etc.

(continuare în numărul viitor)

Elementul Tătăresc în județul Constanța

(continuare din numărul trecut)

de CONST. DINU licențiat în litere și drept

Pendularea regulată a mocșanilor Transilvăneni de sus în jos spre Dunăre, este justificată de un fenomen geografic cunoscut pe toată suprafața pământului, acela că populația podigului tinde să se resfră pe șesul dela poale ¹⁾.

1) S. Mehediți Imigranșile Românilor Transilvăneni nu au fost împiedicate de stăpânitorii Dobrogei, fiindcă imperiul otoman avea nevoie de veniturii,

pe cari mai mult Românii — excelenți agricultori, pastori și pescari — le puteau procura.

Turcii, de altfel, pentru a restabili echilibrul dintre elementul musulman și cel autohton, rupt de infiltrația mocșeană, au recurs la alt mijloc, anume, la aducerea de nou coloniști în Dobrogea, recrutați dintre emigranșii Tătari din Crimeea.

Noua colonizare a fost făcută în așa proporții, încât

geografii, cartografii și istoricii sec. XVIII-lea și XIX-lea, li dăduseră Dobrogei numele de „Tartaria”, adică Tăra a Tătarilor.

Socotind suficiența această scurtă expunere asupra colonizării Dobrogei, ne permitem — bazați pe datele statistice oficiale, hărțile etnografice și cercetarile făcute la fața locului — să începem a trata despre Tătarii cuprinși între hotarele actuale ale județului Constanța.

نورد ، اولی ایستد برنلر کورده .

روماندن طرورق رزیکله نورد ، اولی ایستد برنلر کورده .
 یه یمن نرولا ، اورمان و مریه کی
 بک اولستده و آتند یولان طیب
 ونره حتی مل صاحب یسه
 اولی هانسی ملت ایستد یوردسه
 ملکیت اولک دیمسکور - پالکر
 سیاسی و اداری حاکمیتی قدران
 ملت و اوان موصی عسکری اشغالی
 و استیلاسی آتند بولده یوردسه
 بر بورد پالکر نامورد عسکر ای تسم
 حق ایستد - او اتحق حاکم طرورق
 به بلاغی و نسر فجمی ایله اله
 ایبار - بولک اسی - بی دورلو
 یک چوق مثال واردر . فقط ملک
 بوکون ایک حال و دلیق ملی و سوچیت
 روسیه وینین فوراما چوک ایبر طور
 لکی تشکیل یکن عمام یورددر
 ودر آزاده بره - سوکین و نورل
 وودمر فریم ده واردر .
 موصفت کورده کی ، طرورق
 رکبلیکی سور - باشه لیق و هواسیت
 ساهه لایقی ای بوکون وتون روسیه
 یک صامطروچی سیلان و اشزاریم
 آراء مختلف دورلره تورق فومر طر
 ضد اشغال یئلمرور . لاکین بو طور
 برافده لیک چوق او طوروش ؛ درین
 حمل آتش بولوک بونون طوبه اعنه
 داده صویه طاننه قان و کیکی قر
 بشدیر - حق و آتکت تری دی دوکونک
 نصاب ایش ملت ، پالکر و اتحق
 فریم بولر برده . ۱۲۰۰ ییله چراسیده
 وطنی و اسارت و اشکنه - سی
 چوق تورکت مقدس یوردنی و افوق
 کیمسه صیت وردی - فریم تورق
 چوق غیبده قوتور بر باره صبرسی
 حاله پایتیه سورد اولدی ، مکتف فر
 تورک و مجبورونی پالکر ایله عس
 لق الا قیفتل و مقدسی شی . اقدی
 و منی آسلا اورو نامب حقه چایبوردی
 بوکون مختلف عسکر بولریش اولان فر
 جم تورکری آراسیده یورلده ای اجداد
 مقیدلرینه سانسو بیک حاله سوسو
 یلمری منی صیه هانت اجدر . بوردده
 قلس اولانو کورمره بورده سکس
 سازی تشکیل یکن فریم تورک
 اعداد مریشک سکورده ایستد
 کوز کله اتحق و تکلیف رکبلیک
 ملک ایچون کیسه - کورده چایتمش
 مانعیتنی و توهمیک و بیعتجیک
 حیوان اسرارو چیلنی ، اورمانچیلی
 حق روسله محوسی اولان مانعیتنی
 یه فرق ماده ایدر کیمش و بوردنک
 و مری آرتیرده شد . جزیق آتندسه
 مضطر آتین ایدن چایتمسه لر مه یمان
 و برمش اولسه رغبا ، نورکارک علم
 هنر ساخته جالشه لرینه وار قوتونه
 مانع اولمشدر . چونکه بو بولده کترینک
 قون - ارکتک طویلا ییله ای

اورمان کورده کی ، بکدن جته سوریشت کورده فریم
 صامطروچی سوردور و زینت ایشدی
 خطه سنسیتک طرورق بول بول
 اولدی . بو طویلا ییلده ، یولان فورده
 طریقه اولدی کورک شنیدر نظرینده
 شاهرا شمرلری ، طاقلر بیلرلری
 اولدی . ای طویلا ییلده یوردیه ، کو
 لوردیه آغلایدر .
 آرا کورک بولور کورده یوردیه حضم
 او مسود کورلر . آ : رئیس جمهر
 ویزر و حکومت آره بیزدن ، آ : سوز
 و کوریک کورلره . قار پاندا ییز
 او دورلر . . .
 موسوق و قیزیل جلاد یواسی ،

اورنا اوروباده مهم حادثه

اورنا اوروباده ایکی - اوج کوندن بری غایت مهم حادثه لر جریان ایدیور : سلوواقیه چه
 سلوواقیه - رونه یا فهده رانیف حکومتدن آرلدی و استقلالیتی آسلاز اییدی . قاریات او-
 قریانیسی دینلین کوچوک مملکتده پراغ حکومتدن آرلدی بیله بردی . هیتلر مو طور اولاشمش
 اور دوسوله پراغه کوردی . آلمان عسکرلری چه طر ، پراقلرنی اشغال اییدیلر . مجارستان ، قاریات
 اور قریانیسی مسکری اشغال آتند ائدی .

۱۰ تشرین اول ۱۳۸۸ ده بو ییلده .
 دورت بویک دولت آراسیده کشمش
 قران موجبی ، چه مرکزی بیلاقوق
 چه سلوواقیه - قاریات اور قریانیسی
 استنده هدرق و پراغ دولتی قورو .
 لاشدی . و نارک اورزده چارلک دسوقون
 بر فوق و اوردی . بو قوت ایله دیکر لایق
 مملکت آراسیده نادرک ، صمیمیت
 یورده اولایبوردی . بو آکلشامانلاق
 ناهت بیواج مملکت یکدی کوردن آر
 ملاری ایله بجه کوردی .
 اسلاذ اولماریه رغبا کندیلرله
 حصص فونل حرادی و دیل و عاد
 نیری اولان جورده سلوواقیه ، مانو
 فی هایتلیک استقلالی تشکیل آتند
 چوق فیسری سفالاری ایچون چاییشورد
 ندری ۱۲ عارته بونر سلوواقیات
 مرکزی براییلا واره ضریه حکومت
 باق ایستد یورد . چوق عسکری قوتور
 و واری دوتیمر . پانتری نیسو
 رلیته کیده بک هیتلرله آلاشدی و یاز
 دیمی ائدی . بولک اوزونه ۱۴ مارتده
 سلوواقی پارلمانی مملکتک استقلالی
 اعلان اییدی و منی حکومت قوردی .
 قاریات اور قریانیسی دینلین که چوک
 مملکتده ، پراغ ایله بلک کورمیری
 آکلشامیوردی . بو وضعیند استفاده
 ایدرهک استقلالیتی اعلان اییدی . بو
 حادثه لر چهر آراسیده قوزغناق و شاد
 شیانیق دوغوردی . بو طر وضعیت
 دهین قومونستلر آتندسه فاز دوامک
 بچون باشلر بلدیور و آلمان خلقی
 تخیر بشدیور و دوکدیر . وضعیت

باطاریاخ میروزک تولوی

ور مدت اول فرانسهک حوق
 ساحته استراحت کیمش اولان رومانی
 بش و کپی و باطر پارخی دوغونور میرون
 فریسطه ۶ مارت ۱۹۱۸ عالی کونین
 عت ۲۳،۲۵ ده وقت ایتمشدر . بوخیر
 بونون رومانیای پانه دوشورمشدر .
 مکتق و امان طرفدن بختیار
 میرون و عترای قاراعش اولان متوق
 رومانیایک ایلک باطر پارخی و عینی زمانه
 باش و کی اونیق اعتبارله بولور . مقیده
 حق قازانش و عمرده بونون منی و
 سیاسی املا لرینه مو قی اولمش ، دولت
 ایجمه لک بیکت دوغورلر . چایتمشدر
 قیادی . اوردل آل اوسرا - مجارستان
 ادا رسنده بو ایدنی رمن رومن ملتیگ
 قورنوسنی و آنا وطنه قوشولسی ایچون
 چالشانرک یلتمشده بولمش ۱۹۱۸
 ده یکی پالک مجار حاکمیتدن چار قاریات روما

مكش اجپور : ۱۰۰۰ ۶۰۰
خارج اجپور : ۷۵۰۰ ۲۰۰
صانكه اويون باير سوئجه پاسبان

حکومت

اداره خلاسى :
مواقدا جريال چوناٹ نومبر ۲۰
کوشچ
مسئول مدير :
آدوات حدی نصرت
فورولوشی : ۲۰ شباط ۱۹۲۹

هر آيک اون پشمه جيلان تورک - رونجه ملي ، اجنامي خزانه

ملت و کيسی

هر انسان بر ملت مسوود - هر ملت مسوود - و دینان فضايلی آنلا ملت. دین ، وطن ، دینی ، صحیحی و ناهنجی ، هرک از اینها انسانیت چیده آری و خصوصی و وارثه. بیادگی اینک بیچار ایلی نورانی میلیون انسان و قج بور تولو ملت آرلنقدر. قهر که دوسور هر طرفه باعلامیر و اجزه در هر طرفه قهره باعلامیر. یکی سیاسی و اقتصادی طاغر ، ملیتک قهری آراسندگی اثنای دور آردن قله کوجول ملت قوفا و آیر. ایفرین قهرهش و توری رلتنگه عبور بخشند. ایجابانک و آنزک ایتدک ۱۹ عقی مسوده بر خند دولت قورمازی وساده اولمشد. سوک سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی طاغر هر ملتک کندی مقدرات صاحب اونی شازیق دو قوروشدر ، هرچ بر ملت دیگر برسی اسارتده باالامار و استبار ایدمن. بولون چه و سلو واق ، لینوان ، عین و سایر ملزک حاکیت و دولتری قورمدی بولک نتیجه سیدر.

قیهتک قوتی و مقدر بر ملت نشکین ایسی ، ایدر ملتک تورولوا قی اوز تاریخی بودرلنده دولت قورسی بر شرطه مکرر : هرکس ملتی سوهمانی ملتک برای قونی قورنولوی شای و سعادتی او هر ده کنده است شخصیت و منفی ، حرص ، ذوقی حق حیات ، حیثیت و هنر شخصی اوتونانی و فدا ایلیدر.

• ملت و کیسی • همه در حقی ملت سهو کسلی بوک دینور و روحی بولش اولان انسانله • ملت سهو • منفی • ، • مفکورمچی • دینبیلر • ایچن بو سوچیه گلش ادامریشدر • معین قیهلر ملت تشکیل ایدمز • باشرایه نیکچک و کندهای ایدر ایدر • حک دولت کی مفکورمچی جیلر دوغورند • بان متلر قورنولوش جیلری باسازار کندی مقدرات بر صاحب اولاروق دولت قورامارلر • بو کونی سیاسی ، اجتماعی شرائط و احوال ایچمه بالکر بر قج مفکورمچی و ادارهچی پیشدر مزمده کافی دلدور. بنون ملت فردلریک قدر ذلی لیستده ملت سهو در ملری لا. زمدور • هر که • ملی وجدان •

هر موقدر الله ایدرلر • نولر ملتک شک منفی ، حیاتی و استقلال حاشته فاعله و خیابانه بورومکندن چه کینسزلر بورجیدر • هر صوری ، منفی ، موقدری ایچون بیاضی اطره آلت اولندن قاجهارلر • دوشبان بورلری آوار و بولور و فلد لقرینی بولر واسطه به باور • بولر ماتک وجودده بلریش چایلر و سوبله لدر • وجودده بیس قادن و هر هاتکی بر میقورودن توروش پارا و بوردی دو قورک علاج و ایجاب ایدره عیالان ایلی نزهتسی ، فالاستیمه و جدی نهلکه قورمائه مانع اولسی لازمکدیرکی کنی • ملت وجودده ظهور ایچن بو کسلی میقورویزه ده ، پارا و

مراجعت و موفقیتله نتیجه لندری

کوستجه تورک منورلندن هر یک بولک ضروری ف. ر. ر. و یازلق ایچون ۳۰ کتون نایده رزمدهفت رهفاله مراجعت ایچیکه و کندهایتک بولک قولده نمون اولوق اوزده سابق بیومت اولوق سالیع عبدالحامد خدیو کوستر دکاری بارمشدی. بایدان کوسنتجه سناغندکی تورک نام اپیلان بوشتت و مراجعت ! صکران دیگر سناغندکی دی منورلنده قوشولماسیبه • بنون دوروجه تورکلیک مشترک و متحد و حرکی شکل ایلی.

رزمدهفت رهفاله کندهایتله بایدر بنون ایلك تامسده ایسته کاربیزک حق اولدیجی و تورکاری اقبازلر آراسنده هیندن زیاده سهو دیکنی و نامزدمن سالیع خدیو اولدن طابندی قورمچدی قلمز بر صحیبت ایله سوپله هرک یاردیمی وعد ایچن و مشرووع طابیریزک موفقیتله نتیجه لندگی مژده ملی • ایستد کاربیزک دوغورلفنده و ملانزک • بو یولدیکنده ، نامزدمنک تمیز لکنده شهبه • تردمن اولدینی ایچون رزمدهفت جانیلریک سوزلرشی نام آیدت و اعتمادله قوشولاشدق • راز سکره طابیریزک محقق اشدیکنی کوردک : آوو قت سالیع عبدالحامد اندی ف. ر. ر. ن. بولک قوسمه اعضا سناغندکی لدری • بو هیچ شهبه یولکه ملانز حساب رهموقیت قوا ایچدر • بولکن هر تورکک منون اولسی جوق طبعیدر • ایشتیدیکمزه کوره ، پاراجق

• علاوه ایلمبار • بنجیلی ده کولیا خلاصه • نینباده • طالانل توصیه بولنورق فقط حقیقتده سینهجه لفت و حرکی باطلاق قصدک ! ایلك طاقمته اوغرا • ایچنی یازدیلم • ملتک ایستد حق و احتیاجلری طبعیتم باشقه رش و دشمنیه درک بولک و صمیمیت ایلی حرکت ایچن اولان منور کنته قونی و بوک نام ایله و محبت ایلی باطلان خلق کون و غنی قار • شیسته • بو کی کیزی و آسکر طای و شخصی دیدی • قودبیزک آملا اهیتی اولدیجی و اولیه جی ردها آکلاشیدی • بوزاری مجتمزه موضوع ایچن ایستدیزک • فقط مطبوحات و طبقه دورولنی دوشونورک خلقمزه بوکی قننه • فساد • ساجانری حد و خیانت طا بیشاری طابیتکده • بروج اولدیجی خاطر لادق • بوزاری بالکر طابیتجه قاملان بولنورلاری و جدانک و منکورده بی اکتونق قوتی چیه منده قورمالی در • ملتک رلک و منفی بوزانری ساد و حرکتی قوراندی ملتک نهرت و استکراه ایله قوشولاسی و آراسندن آماسی لازمده دوست و وهوشایی آیرایدن ، منفیت و منفی ایلاما • بان و خان و دایرک لاین اوله غیری بمنوی جزانری و رهمین کنه • ملیز اولنولاششاش و سهو بولرک و ساد میدان کنیره مشلر دیکمور • بولک کنه • ملانز جهاده باهشارلر • لارهده قالب کیمز • خاتریک ماسک لری دوشورمک ایچون کوسفرین خیر نار شخصیات دیدی قودی سالیعا • مل میقورولرک و خسته لفرک و طرف ایلمسی ده طابیلی و بو مهم ایسته ملت سهو • قاراق و جدیت صاحبی آدم قوشولایدر • ایچنی بو قدرده ملتک رلکی و سادگی آردار • نشیبت و مراجعتی موفقیتله نتیجه لندره • ایستد و نظری تأمین ایدیلر • نمونینه کوردیورزک ، حکموره و اجابمه فکری • تریه آره • جوق واردر • چونکه ضروری شخصلرک بوزوغی حلیق حرکتلری باکیور • بو نره لاری صیفه اوله مقادمت کو سترییور • وطیه و رولنی آکلاش مطیرانک ، مفکورمچی جیلر ایشیور بوجی خلقمزه کی بو دینور و آکلشی شمور • لیلادهرمیق و دایما حرکت جلیز بر قوت حال کنتممکدر •